

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 – 2013

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

**Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial
„Creșterea Competitivității Economice”**

SERVICIUL EVALUARE ȘI MONITORIZARE

PLANUL MULTIANUAL DE EVALUARE PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL „CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE” 2007-2013

COMITET DE MONITORIZARE

**București
- MAI 2008-**

Cuprins

SECȚIUNEA I	
INTRODUCERE	
CADRUL GENERAL AL POS CCE	<u>3</u>
CADRUL DE REGLEMENTARE	<u>4</u>
EVALUAREA EX-ANTE	<u>5</u>
SECȚIUNEA II COORDONAREA ȘI MANAGEMENTUL PLANULUI MULTIANUAL DE EVALUARE	
ROLUL PLANULUI MULTIANUAL DE EVALUARE	<u>7</u>
ROLUL ȘI ATRIBUȚIILE UNITĂȚII DE EVALUARE	<u>8</u>
COMITETUL DE COORDONARE A EVALUĂRII	<u>9</u>
UTILIZAREA EVALUĂRII	<u>10</u>
SECȚIUNEA III ACTIVITĂȚI INDICATIVE DE EVALUARE	
INTRODUCERE	<u>12</u>
CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII DE EVALUARE	15
LISTA INDICATIVĂ DE EVALUĂRI	<u>17</u>

SECȚIUNEA I

Introducere

Evaluarea este definită ca fiind o analiză sistematică și obiectivă asupra programării, implementării și a rezultatelor obținute de un proiect, program sau politică. Evaluarea are ca scop îmbunătățirea calității, efectivității și consistenței proiectului/programului/politicilor.

Cadrul general al Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE)

Obiectivul general al POS CCE este creșterea productivității întreprinderilor românești și reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii Europene. Ținta este o creștere medie anuală a PIB pe angajat de cca. 5.5%. Aceasta va permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din productivitatea medie a Uniunii Europene până în anul 2015.

Obiectivele specifice sunt:

- Consolidarea și dezvoltarea durabilă a sectorului productiv românesc;
- Constituirea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor;
- Creșterea capacității de cercetare-dezvoltare (C&D) și stimularea cooperării între instituții de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI) și sectorul productiv și lărgirea accesului întreprinderilor la CDI;
- Valorificarea potențialului tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC) și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (cetățeni, întreprinderi);
- Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic.

Având în vedere, pe de o parte, posibilitățile identificate de îmbunătățire a poziției competitive a întreprinderilor din România pentru a putea face față provocărilor pieței unice și pentru a putea beneficia de pe urma oportunităților oferite de acestea, și pe de altă parte domeniile eligibile pentru finanțare din FEDR, au fost identificate următoarele axe prioritare:

Axa prioritară 1: Un sistem inovativ și eco-eficient de producție

Axa prioritară 2: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate

Axa prioritară 3: Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectorul privat și public

Axa prioritară 4: Creșterea eficienței energetice și a siguranței aprovizionării în contextul combaterii schimbărilor climatice

Axa prioritară 5: Asistență tehnică

Axele prioritare ale strategiei POS CCE, derivate din prioritățile Planului Național de Dezvoltare și Cadrul Strategic Național de Referință, sunt în conformitate cu liniile de acțiune din comunicarea Comisiei Europene privind Cadrul pentru competitivitate și inovare 2007-2013 și iau în considerare liniile directoare ale Comisiei privind politica de coeziune pentru perioada 2007-2013.

Cadrul de reglementare

Evaluarea Programelor Operaționale reprezintă o activitate inseparabilă de gestionarea generală a programului operațional și de acțiunile de implementare, fiind un instrument de analiză a relevanței, eficienței, eficacității asistenței financiare utilizate, precum și a impactului și sustenabilității rezultatelor obținute.

Necesitatea de a desfășura activități sistematice de evaluare asupra intervențiilor finanțate de Fondurile Structurale și regulile generale privind procesul de evaluare a programelor operaționale sunt prevăzute în Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 care stabilește prevederile generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune (art. 47 – 49).

Astfel, în conformitate cu dispozițiile articolelor 47 - 49 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006, sunt prevăzute a se realiza trei tipuri de evaluare a POS CCE:

- *evaluarea ex-ante* (realizată în paralel cu elaborarea programului)
- *evaluări pe parcurs* - pe perioada de implementare a programului operațional (on-going), care pot fi:
  - intermediare (la date stabilite prin POS încă din faza de elaborare a programului)
  - și
  - ad-hoc și/sau tematice
- *evaluarea x-post*

Realizarea evaluărilor ex-ante și a celor pe perioada de implementare sunt în responsabilitatea Statului Membru și pot fi realizate, după caz, cu resursele interne ale Autorității de Management sau cu experți evaluatori externi.

Regulamentele care guvernează Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune pentru perioada de programare 2007-2013 introduc, pentru prima dată, conceptul de plan de evaluare. În particular, art 48(1) din Regulamentul Consiliului (1083/2006) prevede că Statele Membre:

.... pot să elaboreze, după caz, în cadrul obiectivului Convergență, în conformitate cu principiul proporționalității enunțat la articolul 13, un plan de evaluare care să specifice în mod indicativ activitățile de evaluare pe care Statul Membru intenționează să le desfășoare în diferitele etape ale implementării programului.

Chiar dacă elaborarea unui astfel de plan nu este obligatorie, pregătirea planului de evaluare reprezintă o bună practică în managementul evaluării, asigurând integrarea activităților de evaluare în sistemul general de implementare al programului.

Documentul de lucru (Working paper 5) privind evaluarea elaborat de Comisia Europeană propune ca planurile de evaluare să fie dezvoltate atât la nivel național (CSNR), cât și la nivelul programelor operaționale. De asemenea, se mai recomandă ca planurile să acopere întreaga perioadă de programare și să cuprindă secțiuni anuale care să fie actualizate pe parcurs.

Totodată, Comisia recomandă înființarea unui Comitet de Coordonare a Evaluării, care să supravegheze implementarea planurilor anuale de evaluare. Documentul de lucru menționat include, de asemenea, și o propunere de cuprins pentru planul multianual de evaluare, care a stat la baza elaborării acestui document.

Evaluarea ex-ante

Pentru perioada de programare 2007-2013, evaluarea ex-ante a fost realizată pentru toate programele operaționale de către un evaluator extern (un contractor unic) în perioada august - decembrie 2006 în cadrul proiectului PHARE 2004/016-772.04.03.01.06 "Evaluarea ex-ante". Gestionarea contractului de evaluare ex-ante a fost asigurată de ACIS prin intermediul Unității Centrale de Evaluare, în strânsă cooperare cu Autoritățile de Management și cu principalii actori implicați.

Procesul de evaluare ex-ante a avut un rol important în finalizarea POS CCE și optimizarea alocării resurselor. Exercițiul de evaluare ex-ante a fost un proces interactiv, pe parcursul căruia au avut loc întâlniri și consultări între evaluator și AM POS CCE, întâlniri bilaterale între evaluator și actori cheie, precum și întâlniri în plen cu participarea MEF, în calitate de coordonator național și a reprezentanților organismelor intermediare pentru POS CCE.

Evaluarea ex-ante s-a concentrat asupra următoarelor aspecte:

- *Relevanța*: în ce măsură obiectivele programului sunt relevante vis-à-vis de nevoile și prioritățile la nivel național și comunitar?
- *Eficacitatea*: cât de realist este programul în atingerea obiectivului global și a celor specifice până în 2015 sau mai devreme?

- *Eficiența*: cât de bine sunt alocate resursele din punct de vedere al realizărilor și rezultatelor?
- *Consistența și Coerența*: obiectivele și măsurile propuse se corelează logic cu analiza socio-economică, sunt consistente și în concordanță cu obiectivele politicii regionale și intervențiile naționale și comunitare (de exemplu Strategia Lisabona)?
- *Utilitate*: efectele preconizate sunt realiste și satisfăcătoare în contextul nevoilor sociale, economice și de mediu existente?
- *Sustenabilitate*: rezultatele obținute prin implementarea programului se vor menține după implementarea programului, fără finanțare suplimentară?
- *Sistemul de management și monitorizare*: contribuie la atingerea obiectivului programului și la obținerea unor rezultate pozitive?

Principalele constatări ale evaluării ex-ante au fost următoarele:

- Analiza situației economice prezintă o imagine clară și sistematică a competitivității economice a economiei românești, corelată cu importanța integrării pe piețele UE.
- Analiza macroeconomică include creșterea economică și stabilitatea, convergența nominală, gradul de ocupare a forței de muncă și comerțul exterior. Aspectele specifice ale competitivității sunt analizate sectorial (industria prelucrătoare și servicii) și inter-sectorial, incluzând:
  - (i) structura și tendințele segmentului IMM-urilor (distribuția sectorială și regională a IMM, structura, investiții și finanțarea afacerilor);
  - (ii) capacitatea și perspectivele românești în domeniul RTD ;
  - (iii) capacitatea și acoperirea geografică a TIC (rata de penetrare a infrastructurii de bandă largă);
  - (iv) producția și consumul de energie cu accent pe eficiență și impactul acesteia asupra competitivității și asupra mediului.

În ceea ce privește indicatorii, aceștia sunt suficient definiți și cuantificați. Conexiunea logică dintre indicatorii de realizare și cei de rezultat este prezentă în cazul tuturor axelor prioritare. Sistemul instituțional este bine descris.

SECȚIUNEA II COORDONAREA ȘI MANAGEMENTUL PLANULUI MULTIANUAL DE EVALUARE

Rolul Planului Multianual de Evaluare

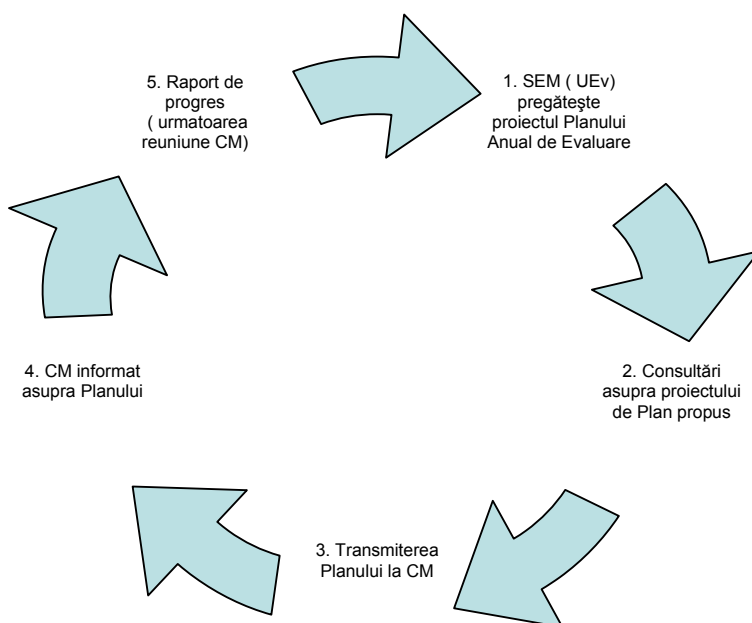
Planul Multianual de Evaluare pentru perioada 2007-2013 a fost elaborat de către Serviciul Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare din cadrul Autorității de Management pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (AM POS CCE), anticipând evaluările care se intenționează să se deruleze în anii următori.

Acest document reprezintă un instrument de management pentru monitorizarea și implementarea POS CCE și va fi anexat la Planul de Evaluare al Cadrului Național Strategic de Referință astfel încât evaluările derulate prin intermediul celor doua planuri să fie complementare iar rezultatele să poată fi integrate.

Planul Multianual de Evaluare acoperă întreaga perioadă de implementare a POS CCE, fiind un plan indicativ, având în vedere gradul evident de dificultate în a specifica, în avans, prioritățile evaluării pentru o perioadă atât de mare. Procesul de evaluare va putea fi gestionat mai concret pe baza Planurilor Anuale de Evaluare, mai specifice și mai detaliate, care vor constitui repere pentru activitățile de evaluare aferente POS CCE.

Planul Multianual de Evaluare, este supus aprobării Comitetului de Monitorizare (CM) al POS CCE , iar fiecare Plan Anual de Evaluare va fi trimis CM spre informare.

ETAPELE PLANULUI ANUAL DE EVALUARE

AM POS CCE, prin Serviciul de Evaluare și Monitorizare, trebuie să raporteze, cel puțin o dată pe an, Comitetului de Monitorizare al POS CCE asupra stadiului implementării Planului Anual de Evaluare și a Planului Multianual de Evaluare.

Proiectele de evaluare vor fi finanțate din bugetul alocat axei prioritare de asistență tehnică a POS CCE, alocarea anuală urmând a fi prezentată în cadrul fiecărui Plan Anual de Evaluare. Autoritatea Contractantă pentru proiectele de evaluare va fi Oficiul de Plăți și Contractare Phare (OPCP).

Mecanismele de coordonare, constituirea Comitetului de Coordonare a Evaluării, precum și definirea atribuțiilor membrilor Unității de Evaluare din cadrul AM POS CCE-Serviciul de Evaluare și Monitorizare sunt prevăzute în Planul Multianual de Evaluare.

Rolul și atribuțiile Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare din cadrul AM POS CCE

Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare din cadrul AM POS CCE are următoarele atribuții principale:

- 1. planificarea evaluării;***
- 2. asigurarea managementului tehnic al proiectelor de asistență tehnică prin care se realizează activitatea de evaluare a POS CCE;*** în funcție de momentul necesității evaluării ad-hoc AM POS CCE-Unitatea de Evaluare poate realiza această activitate;
- 3. elaborarea capitolului referitor la evaluarea POS CCE din Raportul Anual de Implementare (RAI);***
- 4. participarea la reuniunile Comitetului de Monitorizare a Programului Operațional în calitate de observator .***

1. Planificarea evaluării

Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare din cadrul AM POS CCE elaborează:

- Planul Multianual de Evaluare al Programului Operațional;
- Planurile Anuale de Evaluare ale Programului Operațional.

2. Managementul evaluărilor

Pentru îndeplinirea acestei atribuții Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare realizează următoarele activități:

2.1. Evaluări realizate cu evaluatori externi:

- asigurarea secretariatului Comitetului de Coordonare a Evaluării Programului Operațional;
- pregătirea Termenilor de Referință pentru evaluare în vederea contractării;

- participarea în comitetul de selecție pentru contractarea evaluării
- urmărirea implementării tehnice a proiectelor de evaluare
- asigurarea secretariatului Comitetului de Coordonare al exercițiului de evaluare
- asigurarea controlului calității rapoartelor de evaluare elaborate de către evaluatorii externi
- diseminarea rezultatelor evaluării și urmărirea implementării recomandărilor cuprinse în rapoartele finale de evaluare
- raportarea rezultatelor evaluărilor Comitetului de Monitorizare POS CCE

2.2. Evaluări realizate cu resurse proprii:

- elaborarea documentației ce va sta la baza realizării evaluării interne (scopul evaluării, obiectivele, perioada de timp și etapele acesteia, alte elemente relevante);
- înaintarea documentației către Comitetul de Coordonare a Evaluării pentru avizare;
- implementarea evaluării.

3. Raportul Anual de Implementare (RAI)

Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare va pregăti capitolul din RAI referitor la activitățile de evaluare desfășurate.

4. Participarea la Comitetele de Monitorizare pentru POS CCE

Prin intermediul acestei funcții, Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare :

- va participa la lucrările Comitetului de Monitorizare în calitate de observator;
- va prezenta Comitetului de Monitorizare un raport de progres asupra implementării Planurilor Anuale și a Planului Multianual de Evaluare, precum și a situației implementării recomandărilor din rapoartele de evaluare.

Comitetul de Coordonare a Evaluării

Un Comitet de Coordonare a Evaluării va fi înființat pentru a urmări implementarea Planurilor Anuale de Evaluare. Comitetul de Coordonare se va întruni pentru fiecare proiect de evaluare pentru a superviza activitatea evaluatorului și a asigura calitatea raportului de evaluare. Comitetul de Coordonare pentru evaluarea POS CCE este prezidat de șeful Autorității de Management iar nucleul principal este compus din:

- Șeful Serviciului Evaluare și Monitorizare (SEM) și ofițerul de proiect responsabil cu evaluarea;
- Directorii adjuncți din cadrul AM;
- Câte un reprezentant al fiecărui serviciu din cadrul AM POS CCE;
- Un reprezentant al Unității Centrale de Evaluare din cadrul ACIS.
- Câte un reprezentant al fiecărui Organism Intermediar al POS CCE

În funcție de tematica evaluării și pe baza principiului parteneriatului, dacă se va considera util, pot fi invitați la reuniunile Comitetului de Coordonare și alți experți (experți independenți din sectorul respectiv, reprezentanți ai mediului academic, reprezentanți ai altor AM-uri/ministere, ONG-uri, alte institutii relevante).

Comitetul de Coordonare pentru evaluarea POS CCE are următoarele atribuții:

- avizează Planurile Anuale de Evaluare POS CCE;
- avizează termenii de referință/documentația elaborată de Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare AM POS CCE pentru evaluările ce vor fi lansate și/sau contractate cu evaluatori externi;
- supervizează din punct de vedere tehnic activitatea evaluatorului extern
- avizează calitatea rapoartelor de evaluare elaborate de către evaluatorii externi

Utilizarea evaluării

Serviciul de Evaluare și Monitorizare-Unitatea de Evaluare AM POS CCE va transmite proiectele rapoartelor de evaluare către toți cei care ar putea avea un interes pentru activitatea de evaluare respectivă și/sau ar putea să fie responsabili cu implementarea recomandărilor conținute în raport, în vederea prezentării de comentarii și observații. Rapoartele finale de evaluare vor fi distribuite către:

- Comitetul de Monitorizare al POS CCE;
- Comitetul de Coordonare a Evaluării;
- Unitatea România a DG Regio;
- Unitatea de Evaluare a DG Regio;
- alte compartimente ale Autorității de Management;
- ACIS -UCE.
- Organismele Intermediare ale POS CCE

Odată cu realizarea rapoartelor finale de evaluare, evaluatorii vor întocmi un tabel cu recomandări (ca document de sine stătător) pentru a fi distribuit împreună cu raportul. Comitetul de Monitorizare va decide dacă accepta/nu accepta sau adaptează aceste recomandări.

Pentru recomandările acceptate de către Comitetul de Monitorizare se va asigura urmărirea periodică a implementării acestora.

Astfel, vor fi desfășurate următoarele activități:

- O întâlnire de analiză organizată de către AM POS CCE care se va focaliza pe mijloacele și termenele de implementare a recomandărilor

- Transmiterea tabelului de implementare instituțiilor relevante (inclusiv DG Regio)
- Examinarea progresului realizat în implementarea recomandărilor la următoarea întâlnire a Comitetului de Monitorizare

În ceea ce privește disponibilitatea rezultatelor evaluării pentru public, pentru ca acestea să fie ușor accesibile, pe pagina de internet a MEF vor fi prezentate rezumate ale rapoartelor de evaluare.

Secțiunea III Activități indicative de evaluare

Introducere

În conformitate cu dispozițiile articolelor 47 - 49 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006, pe perioada de implementare a POS CCE sunt prevăzute a se realiza *evaluări pe parcurs* care pot fi:

- **A). intermediare** (la date stabilite prin POS încă din faza de elaborare a programului)
- și
- **B) ad-hoc și/sau tematice**

A. Evalurile intermediare

Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice va face obiectul a **doua evaluări intermediare, în 2009 și 2012**. Scopul acestor evaluări este de a urmări îmbunătățirea calității, eficacității și consistenței asistenței oferite, precum și a strategiei și implementării acestuia. Vor fi analizate problemele care apar pe parcursul implementării și vor fi propuse soluții specifice de îmbunătățire a funcționării sistemului.

În 2009 evaluarea va fi de tip operațional și va analiza în principal progresul implementării Programului Operațional realizat până la sfârșitul anului 2008.

Evaluarea din 2012 va examina implementarea Programului Operațional și se va axa pe o analiză detaliată a Programului Operațional din punct de vedere al criteriilor tradiționale de eficacitate, eficiență, relevanță, impact și sustenabilitate. Această evaluare va avea în vedere și următoarea perioadă de programare, în scopul identificării priorităților de finanțare pe baza experiențelor acumulate pe parcursul implementării Programului Operațional.

B) Evaluari ad-hoc și/sau tematice

B1. Evaluari ad-hoc

O axă prioritară sau domeniu de intervenție pot fi supuse **evaluărilor ad-hoc**, care vor trata aspecte de management sau de implementare în următoarele situații:

- a) datele obținute din monitorizare evidențiază probleme în implementare, cum ar fi derapaje mai mari de 30% fata de țintele stabilite pentru indicatorii de performanță;
- b) este făcută o propunere de revizuire a POS CCE;
- c) la solicitarea Comitetului de Monitorizare

În inițierea evaluărilor ad-hoc datele și rapoartele furnizate/generate de sistemul de monitorizare vor avea rolul principal, având în vedere că monitorizarea reprezintă un proces continuu, cu rol important în managementul programului operațional, în confirmarea progresului acestuia, în determinarea faptului că programul își atinge sau nu obiectivele stabilite inițial și identificarea posibilelor problemelor astfel încât să fie luate acțiuni corective în timp util.

Prin sistemul de monitorizare se realizează o examinare sistematică a contextului, resurselor, realizărilor și rezultatelor programului și intervențiilor, pe baza unor indicatori fizici și financiari care furnizează periodic date despre implementarea POS CCE. Prin rapoartele generate de sistemul de monitorizare sunt furnizate date cu privire la realizările obținute, comparativ cu valoarea preconizată a indicatorilor; aceste rapoarte realizându-se într-un format standard pentru a permite comparația în timp a informațiilor oferite de aceste rapoarte.

Comitetul de Monitorizare va fi consultat cu privire la sistemul de indicatori pe întreaga a programului pentru a se asigura că informațiile sunt suficiente pentru activitatea sa.

De asemenea, Comitetul de Monitorizare va decide, în cazul în care datele obținute din monitorizare evidențiază derapaje mai mari de 30% față de țintele stabilite pentru indicatorii de performanță, este cazul inițierii unei evaluări ad-hoc a programului, având în vedere momentul și cauzele detectării acestor derapaje.

În scopul realizării cât mai rapide a evaluărilor ad-hoc, AM POS CCE poate contracta în cadrul AP 5-Asistența Tehnică un expert extern, dedicat acestei activități, care să acorde asistența AM în procesul de monitorizare a programului.

B2. Evaluări tematice

Evaluările tematice se pot realiza pentru toate axele prioritare și domeniile majore de intervenție ale POS CCE pentru a examina evoluția acestora în raport cu prioritățile naționale și comunitare. De asemenea, această evaluare mai poate examina aspecte particulare de management al POS pentru atingerea obiectivelor temelor orizontale .

Aceste tipuri de evaluări (intermediară, ad-hoc, a temelor orizontale) pot fi de natură strategică sau de natură operațională în funcție de aspectele supuse evaluării.

Evaluare de natură strategică

Una dintre prioritățile noii abordări a Comisiei Europene în ceea ce privește funcția de evaluare în perioada de programare 2007 – 2013 este să analizeze modul și măsura în care politica de coeziune contribuie la atingerea obiectivelor Lisabona și să se asigure că această contribuție este vizibilă.

În acest context, evaluarea poate analiza impactul macro – economic determinat de investițiile realizate prin fondurile structurale și de coeziune sau păstrarea relevanței și consistenței strategiei programului la nivel național, din punct de vedere al posibilelor ajustări necesare în contextul unor schimbări ale mediului socio-economic sau la nivelul priorităților comunitare și/sau naționale.

De asemenea, o astfel de evaluare se poate concentra pe teme specifice de importanță strategică pentru programul operațional (ex. inovare, societatea informațională, energie) sau pe mecanismele de implementare ale politicilor .

Evaluare de natură operațională

Complementar dimensiunii strategice a evaluării, autoritatea de management va avea în vedere aspectele operaționale ale implementării asistenței financiare comunitare, prin analizarea-progresului obținut în implementarea programului operațional.

O astfel de evaluare trebuie să revadă în primul rând păstrarea relevanței obiectivelor cuantificate ale programului, analiza datelor privind progresul fizic și financiar, funcționarea structurilor administrative și calitatea mecanismelor de implementare și să urmărească formularea unor recomandări privind îmbunătățirea performanței programului operațional în termeni de eficiență și eficacitate.

În consecință, în momentul de față nu se pot menționa exact toate evaluările care ar putea fi necesar de inițiat, deoarece performanța Programului Operațional poate fi analizată numai după demararea implementării proiectelor finanțate în cadrul programului.

Consolidarea capacității de evaluare

Pentru evaluarea POS CCE în cadrul AM s-a înființat un grup/unitate de evaluare (3 posturi) în cadrul serviciului Evaluare și Monitorizare, care a sprijinit procesul de evaluare ex-ante a POS CCE, evaluare realizată de un evaluator independent

Acest grup a elaborat Planul Multianual de Evaluare cu respectarea prevederilor Regulamentului Consiliului 1083/2006.

Totuși, procesul de evaluare va fi cel mai bine gestionat prin Planuri Anuale de Evaluare, mai specifice și detaliate, care constituie repere pentru activitățile de evaluare a POS. Planurile Anuale de Evaluare vor fi supuse analizei Comitetului de Monitorizare. Planul Anual de Evaluare va explica pe larg evaluarea pe care Autoritatea de Management intenționează să o deruleze în anul respectiv, în timp ce Planul Multianual de Evaluare este un document de referință pentru perioada ulterioară, în sensul că identifică cu anticipație evaluările pe care Autoritatea de Management urmărește să le deruleze în anii următori.

Pentru a putea realiza atribuțiile ce-i revin, capacitatea administrativă a Unității de Evaluare trebuie consolidată și dezvoltată permanent prin:

- Participarea activă a membrilor Serviciului Evaluare și Monitorizare -Unitatea de Evaluare, alături de echipa evaluatorilor externi, pentru a avea oportunitatea de îmbunătățire a cunoștințelor și de dezvoltare a aptitudinilor ce vor sta la baza realizării de evaluări interne;
- Participarea la elaborarea studiilor, ghidurilor și altor documente metodologice realizate cu asistența unor experți externi;
- Participarea la cursuri/ workshop-uri/ seminarii/ conferințe și alte forme de instruire în domeniul evaluării;
- Desfașurarea de exerciții de elaborare a documentelor tip Termeni de Referință specifici fiecărei evaluări în parte;
- Participarea la programe ce au ca scop schimbul de informații și experiență cu alte State Membre în domeniul evaluării de programe/politici;
- Organizarea unei biblioteci care va cuprinde atât materialele de referință privind evaluările POS CCE (rapoarte de evaluare, proceduri, metodologii), cât și alte publicații de specialitate relevante ce urmează a fi achiziționate (bugetul pentru această activitate va fi detaliat în planurile anuale).

Pe măsură ce activitățile propuse vor fi realizate, se anticipează obținerea următoarelor rezultate la nivelul AM POS CCE:

- rezultatele evaluării vor fi integrate în procesul de adoptare a deciziilor, vor fi identificate concluzii pertinente („lessons learned”) referitoare la strategiile care și-au dovedit eficiența, ce vor fi foarte utile pentru eventuala redistribuire a fondurilor, dar și pentru următoarea perioadă de programare;
- evaluarea va deveni astfel o resursă importantă, care va ajuta la îmbunătățirea performanțelor în implementarea programului și definirea intervențiilor în următoarea perioadă de programare;
- se va putea realiza un flux regulat de evaluări, corelat cu necesitățile identificate pe parcurs;

- preluarea și implementarea recomandărilor evaluării va contribui la îmbunătățirea managementului general al programului;
- vor fi păstrate documentele cu rezultatele evaluării și lecțiile învățate din evaluare, astfel încât conducerea AM POS CCE să aibă la dispoziție o arhivă eficientă și o memorie organizațională utilă pentru viitor.

Lista indicativă a evaluărilor propuse a fi desfășurate pentru POS CCE 2007-2013

Proiectul de evaluare propus	Scop si aria de acoperire	Criteriile de evaluare	Anul și durata estimată
Evaluare intermediara a POS CCE	<p>Evaluare orientata spre performanță, care va acoperi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea rezultatelor tuturor apelurilor lansate până la sfârșitul anului 2008 <p>(se va analiza calitatea cererilor de finanțare transmise, documentația și activitățile realizate de AM și OI-uri ca suport pentru aplicanți din punct de vedere al relevanței și eficacității cât și relevanța criteriilor de selecție în vederea îmbunătățirii capacității de absorbție și pregătirea lansării următoarelor cereri de oferte; evaluarea va include și o analiză a relevanței și utilității indicatorilor atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea eficienței sistemului de management al POS CCE prin prisma progresului înregistrat în atingerea indicatorilor propuși 	<p>Relevanță Eficiență Eficacitate</p>	<p>2009 - durata estimată: 9 luni</p> <p>(cele 2 evaluări se vor desfășura în cadrul unui proiect comun cu durata totală de 9 luni)</p>
Evaluarea axelor prioritare POS CCE (contracte distincte)	Evaluare orientată spre performanță, care va analiza eficiența și eficacitatea axelor prioritare prin prisma gradului de îndeplinire a indicatorilor fizici și financiari propuși și a contribuției lor la atingerea obiectivelor programului	<p>Relevanta Eficiență Eficacitate</p>	<p>2010 Durata estimată: 7 luni</p>
Evaluarea modului de implementare a Planului de Comunicare	Evaluare orientată spre performanță care va analiza în ce măsura modul de implementare al Planului de Comunicare conduce la atingerea obiectivelor propuse.	<p>Eficiență Eficacitate</p>	<p>2010 Durata estimată: 5 luni</p>
Evaluarea JEREMIE	Evaluare orientata spre performanta FEI de gestionare a fondului de participare JEREMIE in	<p>Eficiență Eficacitate</p>	<p>2011 Durata estimată: 5 luni</p>

	Romania, in conformitate cu prevederile Acordului de finantare		
Evaluarea ex-ante a PO pentru următoarea perioada de programare	Evaluare ex-ante	Relevanță	2011 Durata estimată: 6 luni
Evaluarea strategica de mediu a PO pentru următoarea perioada de programare.	Evaluare strategica de mediu	Relevanță Eficiență Eficacitate Impact Sustenabilitate	2011 Durata estimată: 6 luni
Cea de-a 2 evaluare intermediară a POS CCE	Evaluare orientată atât spre performanță cât și spre politici, care va acoperi întreg programul și va realiza o analiză detaliată a POS CCE prin prisma criteriilor tradiționale de evaluare și va viza și analizarea efectelor proiectelor finanțate de program(toate axele prioritare)	Relevanță Eficiență Eficacitate Impact Sustenabilitate	2012 Durata estimată: 6 luni
Evaluarea priorităților orizontale	Evaluare orientată spre politici care va analiza în ce măsură programul a facilitat crearea de locuri de munca, dezvoltarea durabilă și a contribuit la respectarea/considerarea principiului egalității de șanse	Relevanță Eficiență Eficacitate	2013 Durata estimată: 7 luni
Evaluarea finala a programului in vederea inchiderii financiare a programului	Evaluare orientata spre performanta financiara a programului si sustenabilitate	Eficacitate Impact Sustenabilitate	2015 Durata estimata: 10 luni

Pe parcursul implementării pot fi necesare evaluări ad-hoc (evaluarile ad-hoc pot fi inițiate dacă datele obținute din monitorizare evidențiază probleme în implementare, cum ar fi derapajele de la atingerea țintelor stabilite pentru indicatorii de performanță; este făcută o propunere de revizuire a POS CCE; la solicitarea Comitetul de Monitorizare care nu au putut fi prevazute în acest Plan indicativ.

Bugetul indicativ din cadrul AT POS CCE alocat evaluării este de 3.6 MEuro.